

Verklarende woordenlijst Gevorderde Eerste Hulp

In de uitgave Gevorderde Eerste Hulp wordt gebruik gemaakt van een aantal Engelse termen. Dit is met name het geval bij de ABCDE-methodiek. De termen Airway, Breathing, Circulation, Disability en Exposure/Environment kunnen uiteraard vertaald worden naar het Nederlands, maar zijn dan niet meer te herleiden tot het ezelsbruggetje ABCDE. Daarnaast zijn deze termen zowel wereldwijd als onder professionele hulpverleners in Nederland gemeengoed. Omdat Gevorderde Eerste Hulp mede als doel heeft eerstehulpverleners te verbinden met professionele hulpverleners is er voor gekozen om gebruik te maken van de Engelse termen.

Airway: luchtweg of luchtwegen

Agonale ademhaling: niet normale, vaak luidruchtige, ademhaling waarbij er wel adembewegingen zijn maar niet of nauwelijks luchtverplaatsing aan de mond. Treedt soms op bij een circulatiestilstand

Allergies: allergieën

Anafylaxie: ernstige en levensbedreigende allergische reactie

Aneurysma: verzwakking en verwijding van slagader

AVPU: Alert (alert), Verbal (verbaal of spraak), Pain (pijn, reageren op prikkels), Unresponsive (geen reactie); indeling het bewustzijn

Battle-sign: bloeduitstorting achter het oor

Blast : explosie met letsel als gevolg

Bleeding control: het inperken of bestrijden van een actieve bloeding

Breathing: ademhaling

Brilhematoom: bloeduitstorting rondom de ogen

Capillary refill: hervulling van de haarvaten, aanvullende test om de bloedsomloop te beoordelen op de mogelijke aanwezigheid van shock. Een normale capillary refill sluit shock overigens niet uit

Circulation: bloedsomloop of circulatie

COPD: Chronic Obstructive Pulmonary Disease, ofwel: Chronische Obstructieve Longziekten.

Crush syndroom: ernstige schade aan spieren en weefsels, meestal als gevolg van bekneling, waarbij tijdens bevrijding een overmaat aan afvalstoffen en schadelijke stoffen als gevolg van celschade in de bloedbaan kunnen komen

C-Spine: afgeleid van cervical spine of nekwervelkolom

CVA: Cerebro Vasculair Accident, beroerte

Cyanose: blauwpaarse verkleuring van lippen of gelaat

Diabetes Mellitus: suikerziekte

Disability: letterlijk vertaald onvermogen of handicap, in deze context het bewustzijn en het vermogen om te reageren op prikkels uit de omgeving en te bewegen

Dwarslaesie: doorsnijding van het ruggenmerg met verlamming als gevolg

Do no further harm: maak de situatie niet erger dan het al is

Exposure: letterlijk blootstelling, in deze context kijken naar invloeden van buitenaf die gevolgen kunnen hebben voor het slachtoffer, zoals het ongevalsmechanisme

Environment: omgeving, welke invloeden werken van buiten af in op het slachtoffer. Bijvoorbeeld: temperatuur, weersomstandigheden

Events: gebeurtenissen

FAST-test: Face (gezicht), Arms (armen), Speech (Spraak), Time (Tijd). Ezelsbruggetje om mogelijke beroerte mee op te sporen

Gaspen of Gaspings: niet normale, vaak luidruchtige, ademhaling waarbij er wel adembewegingen zijn maar niet of nauwelijks luchtverplaatsing aan de mond. Treedt soms op bij een circulatiestilstand

Glucose: suiker, vaak gebruikt voor term bloedsuiker

Guedel: plastic buisje om de tong uit de keel te houden. Ook mayotube genoemd

Hematoom: medische term voor bloeduitstorting

HET: zie hoogenergetisch trauma

Hoogenergetisch trauma: ongevalsmechanisme waarbij grote kracht op het lichaam heeft ingewerkt

Hyperglykemie: te hoog bloedsuikergehalte

Hypoglykemie: te laag bloedsuikergehalte

Injuries: letsels, verwondingen

Jaw thrust: kaakduw, methode om de luchtweg vrij te maken

Last Meal: laatste maaltijd, hoe laat voor het laatst gegeten

Log-roll: boomstamrol, methode om een slachtoffer te draaien zonder dat de wervelkolom beweegt

Mayotube: plastic buisje om te tong achter uit de keel te houden. Ook guedel genoemd

Mechanism of injury: ongevalsmechanisme

Medication: medicatie of medicijnen

Myoglobine: variant van hemoglobine die zorgt voor zuurstoftransport in de spieren

Non-rebreathing masker: zuurstof masker met zakje waarbij het slachtoffer niet opnieuw zijn uitgedemde lucht inademt

Oedeem: zwelling.

Ongevalsmechanisme: samenspel van factoren en krachten die hebben geleid tot het ongeval en het optreden van letsels

Past Illness: vroegere ziekten of voorgeschiedenis

Pneumothorax: klaplong

Primary survey: eerste onderzoek, eerste beoordeling van de vitale functies

RR: Riva Rocci, methode om bloeddruk te meten

SAMPLE: Signs and Symptoms (klachten en symptomen), Allergies (allergieën), Medication (medicatie), Last meal (laatste maaltijd), Exposure and Environment (bloedstelling, ongevalsmechanisme)

Saturatie: verzadiging, zuurstofgehalte

Scene assessment: situatiebeoordeling, situatiebenadering

Secondary survey: tweede beoordeling, uitgebreide beoordeling van de vitale functies en overige letsels

Signs: tekenen, de geobserveerde verschijnselen

Stridor: gierend geluid bij inademing

Symptoms: klachten van het slachtoffer, symptomen of tekenen van een aandoening of ziekte

Tensie: bloeddruk

Tracheostoma: opening in de hals naar de luchtpijp

TIA: Transient Ischemic Attack: voorbijgaand zuurstoftekort in deel van de hersenen, lijkt op beroerte

Trauma: lichamelijk letsel door inwerking van directe of indirecte kracht van buiten op het lichaam.

Treat as you go: handel direct als je een stoornis hebt gevonden

Treat first what kills first: behandel eerst hetgeen waar je het eerst aan kan overlijden

Treatment given: gegeven behandeling, uitgevoerde behandeling

Triage: sorteren op urgentie van behandeling

Unresponsive: niet reagerend.

Verbal: verbaal, spraak.

Gevorderde Eerste Hulp

Pim de Ruijter

ISBN: 9789491838019

Versie okt 2015

info@gevorderdeeerstehulp.nl

www.gevorderdeeerstehulp.nl